

Azərbaycan Respublikasının vergilər nazirinin 16 aprel 2019-cu il tarixli 1917040100402900 nömrəli Əmri ilə təsdiq edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyinin Yerli qurumların fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi departamentinin

ƏSASNAMƏSİ

1. Ümumi müddəalar

1.1. Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyinin (bundan sonra - nazirlik) struktur vahidi olan Yerli qurumların fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi departamenti (bundan sonra - departament) ərazi vergilər departamentlərində, ərazi vergilər idarələrində və rayon vergilər şöbələrində (bundan sonra - ərazi vergi orqanları) vergilər, məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqları üzrə proqnozların (bundan sonra – proqnozların) icrası və nazirlik yanında Milli Gəlirlər Departamenti istisna olmaqla bütün vergi orqanlarının (bundan sonra - vergi orqanları) fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi sahələrində (bundan sonra - müvafiq sahədə) nəzarəti təmin edir, işləri təşkil edir və müvafiq sahədə fəaliyyətin effektivliyinə və qanunvericiliyə uyğun icrasına cavabdehdir.

1.2. Departament öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələri, Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsini, Azərbaycan Respublikasının 12 iyun 2001-ci il tarixli 141-IIQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş “Dövlət vergi orqanlarında xidmət haqqında Əsasnamə”ni, Azərbaycan Respublikasının digər qanunlarını, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 29 mart tarixli 454 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyi haqqında Əsasnamə”ni, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin digər fərman və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyinin qərarlarını, əmrlərini, sərəncamlarını və bu Əsasnaməni rəhbər tutur.

1.3. Departament öz vəzifələrini yerinə yetirərkən və hüquqlarını həyata keçirərkən nazirliyin digər struktur vahidləri və bölmələri arasında əlaqəli fəaliyyəti təmin edir.

2. Departamentin əsas fəaliyyət istiqamətləri

2.1. Departamentin fəaliyyət istiqamətləri aşağıdakılardır:

2.1.1. Vergi orqanlarının fəaliyyətini əlaqələndirir, onların digər orqanlarla qarşılıqlı əlaqələrinin qurulması işlərini təşkil edir;

2.1.2. Ərazi vergi orqanlarında proqnozların icrasına nəzarət edir;

2.1.3. Müvafiq sahədə vergi siyasətinin formalaşmasında iştirak edir, bununla bağlı nazirliyin rəhbərliyinə təkliflər verir və bu siyasətin həyata keçirilməsini təmin edir;

2.1.4. Müvafiq sahənin inkişafını təmin edir;

2.1.5. Müvafiq sahədə normayaratma fəaliyyətini həyata keçirir.

3. Departamentin vəzifələri

3.1. Departament bu Əsasnamənin 2-ci hissəsi ilə müəyyən edilmiş fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq aşağıdakı vəzifələri yerinə yetirir:

3.1.1. Vergi orqanlarının müvafiq sahə üzrə işlərinin vəziyyəti haqqında hesabatları almaq, təhlillər aparmaq, nəticəsindən asılı olaraq nazirliyin rəhbərliyinə təkliflər vermək;

3.1.2. Vergi orqanlarının fəaliyyətini əlaqələndirmək, onların yerli icra hakimiyyəti orqanları və digər dövlət orqanları, habelə yerli özünüidarəetmə orqanları və nazirliyin digər strukturları arasında qarşılıqlı əlaqələrinin qurulması işlərini təşkil etmək;

3.1.3. Vergi orqanlarının digər dövlət və yerli özünüidarəetmə orqanları, habelə nazirliyin digər strukturları ilə qarşılıqlı əlaqəsi zamanı meydana çıxan məsələlərin araşdırılması və onların aradan qaldırılması ilə bağlı nazirliyin rəhbərliyinə təkliflər vermək;

3.1.4. Vergi orqanlarının əhatə etdiyi inzibati ərazi vahidlərində baş verən siyasi, iqtisadi və sosial-ictimai hadisələr barədə məlumatları nazirliyin rəhbərliyinə təqdim etmək;

3.1.5. Ərazi vergi orqanlarında proqnozların icra vəziyyətinin araşdırılmasını, vergilər, məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqları üzrə potensialın düzgün müəyyənləşdirilməməsi kimi halların aşkara çıxarılmasını, habelə yol verilmiş nöqsanların aradan qaldırılması məqsədilə yerlərdə monitorinqlər aparmaq;

3.1.6. Regionların sosial-iqtisadi inkişaf planına uyğun olaraq regionlarda həyata keçirilən islahatların vergilər, məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqları üzrə daxilolmalara təsirini müəyyən etmək, proqnozların icrası sahəsində nazirlik tərəfindən aparılan siyasətin, eləcə də ərazi vergi orqanları üzrə nəzarətin təşkil olunması məqsədilə zəruri hallarda Departamentin əməkdaşlarının ərazi vergi orqanlarına ezam olunmasına dair təkliflər vermək və görülmüş işlərin nəticələri barədə nazirliyin rəhbərliyinə məlumat təqdim etmək;

3.1.7. Ərazi vergi orqanlarında proqnozların icrası ilə bağlı meydana çıxan problemlərlə əlaqədar olaraq zəruri hallarda treninqlər təşkil etmək;

3.1.8. Ərazi vergi orqanları üzrə vergiləri, işsizlikdən sığorta və ya məcburi dövlət sosial sığorta haqlarını ödəməkdən yayınma hallarının qarşısının alınması, vergitutma bazasının genişləndirilməsi və əlavə vergi potensialının müəyyən edilməsi sahəsində təhlil və nəzarət işlərini həyata keçirmək;

3.1.9. Ərazi vergi orqanları üzrə müəyyənləşdirilmiş proqnozların yerinə yetirilməsi və vergi ödəyicilərinin real vergi, məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta üzrə potensialının müəyyən edilməsi istiqamətində təhlil və nəzarət işlərini həyata keçirmək;

3.1.10. Nazirliyin informasiya bazası və digər məlumatları, habelə vergi ödəyiciləri tərəfindən təqdim edilmiş bəyannamə və hesabat məlumatları əsasında təhlillər aparmaq, kənarlaşma aşkar edildiyi halda aidiyyəti üzrə zəruri tədbirlərin görülməsini təşkil etmək və bu barədə nazirliyin rəhbərliyinə təkliflər vermək;

3.1.11. Ərazi vergi orqanlarında qeydiyyatda olan vergi ödəyicilərinin vergiləri, işsizlikdən sığorta və ya məcburi dövlət sosial sığorta haqlarını ödəməkdən yayınma risklərinin təhlilini aparmaq və təhlillərin nəticələrinə əsasən müəyyən meyarlar əsasında yüksək riskli və vergiləri, işsizlikdən sığorta və ya məcburi dövlət sosial sığorta haqlarını ödəməkdən yayınan vergi ödəyiciləri üzrə vergi nəzarəti tədbirlərinin görülməsi məqsədilə təkliflər vermək;

3.1.12. Ərazi vergi orqanları tərəfindən bəyannamələrin kameral qaydada yoxlanılması işlərini təhlil etmək və nəticəsindən asılı olaraq nazirliyin rəhbərliyinə məlumat

vermək;

3.1.13. Vergi orqanlarının nəzarət dairəsinə daxil olan rayon və şəhərlərin iqtisadi göstəricilərini təhlil etmək, sosial-iqtisadi inkişafı, habelə iqtisadiyyatının əsasını təşkil edən sahələr və vergilər, məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqları üzrə daxilolmaları xarakterizə edən müvafiq göstəriciləri mütəmadi olaraq hazırlamaq;

3.1.14. Ərazi vergi orqanlarında proqnozların yerinə yetirilməsi vəziyyətinin təhlilini, təşkilini və nəzarət işlərini həyata keçirmək;

3.1.15. Ərazi vergi orqanlarının nəzarət dairəsinə daxil olan rayon və şəhərlərin inzibati ərazi vahidlərinin vergitutma bazası və vergi potensialını müəyyənləşdirməklə onları səciyyələndirən göstəricilər sistemini hazırlamaq, habelə vergilər, məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqları üzrə daxilolmaların vergitutma bazasına və vergi potensialına uyğunluğunu müəyyən etmək məqsədilə müvafiq təhlillər aparmaq;

3.1.16. Ərazi vergi orqanları üzrə vergitutma bazasını, vergilər, məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqları üzrə potensialı və büdcəyə, o cümlədən müvafiq fondlara daxilolmaların regionların sosial-iqtisadi vəziyyətini səciyyələndirən makroiqtisadi göstəricilərlə müqayisə etməklə təhlilini aparmaq və nazirliyin rəhbərliyinə məlumat vermək;

3.1.17. Ərazi vergi orqanlarının aidiyyəti strukturunun fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi üçün təhlil aparmaq və nəticəsi üzrə nazirliyin rəhbərliyinə müvafiq təkliflər vermək;

3.1.18. Dövlət büdcəsinə və müvafiq fondlara hesablanmış və daxil olmuş vergilər, o cümlədən məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqları və sair daxilolmalar üzrə, habelə dövlət büdcəsinə ödəmələr üzrə ərazi vergi orqanlarında proqnozun yerinə yetirilməsinin operativ təhlilini aparmaq;

3.1.19. Proqnozların icrası ilə bağlı ərazi vergi orqanları tərəfindən Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə, habelə sosial sığorta və işsizlikdən sığorta qanunvericiliyinə (məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqlarının hesablanması, ödənilməsi və hesabatın təqdim edilməsinə münasibətdə) əməl olunmasının, vergilərin və digər ödənişlərin düzgün hesablanmasının, tam və vaxtında dövlət büdcəsinə, o cümlədən sosial sığorta və işsizlikdən sığorta fondlarına köçürülməsinin təhlilini və bu sahədə nəzarəti təmin etmək;

3.1.20. Ərazi vergi orqanları üzrə dövlət büdcəsinə daxil olan vergiləri və sair daxilolmaları, müxtəlif parametrlər üzrə, o cümlədən dövlət büdcəsinə tədiyyələr və sektorlar üzrə vergi daxilolmaları proqnozunun yerinə yetirilməsi vəziyyətinin təhlilini və bu sahədə nəzarəti həyata keçirmək;

3.1.21. Departamentin işi ilə bağlı vergi orqanlarının məlumatları üzrə hesabat göstəriciləri sistemini, hesabatların tərtib edilməsi qaydalarını müəyyənləşdirmək;

3.1.22. Dövlət büdcəsinin, sosial sığorta və işsizlikdən sığorta fondlarının gəlirlərində ərazi vergi orqanları tərəfindən təmin edilən daxilolmaları təhlil etmək və növbəti illər üzrə proqnoz göstəricilərinin hazırlanması barədə təkliflər hazırlamaq;

3.1.23. Ərazi vergi orqanlarında qeydiyyatda olan vergi ödəyiciləri tərəfindən vergilərin, məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqlarının dövlət büdcəsinə və müvafiq fondlara düzgün və vaxtında tam ödənilməsinə təmin etmək məqsədilə aidiyyəti funksional strukturların fəaliyyətinə dair nazirliyin rəhbərliyinə təkliflər vermək;

3.1.24. Uçot-hesabat işlərində istifadə olunan hesabat formalarının təkmilləşdirilməsi məqsədilə nazirliyin rəhbərliyinə təkliflər vermək;

3.1.25. Mənbəyi bəlli olan məlumatlar və eləcə də nazirliyin aidiyyəti struktur vahidləri tərəfindən alınmış məlumatlar əsasında proqnozların icrası üzrə ərazi vergi orqanlarına

müvafiq göstəriş və tapşırıqlar vermək;

3.1.26. Ərazi vergi orqanları tərəfindən keçirilən vergi nəzarəti tədbirlərinin təhlilini aparmaq və nəticəsindən asılı olaraq nazirliyin rəhbərliyinə məlumat vermək;

3.1.27. Ərazi vergi orqanlarında qeydiyyatda olan vergi ödəyicilərinin ƏDV depozit hesabı üzrə əməliyyatlarının, alınmış və təqdim edilmiş vergi hesab-fakturalarının, büdcədən ödəmə məbləği göstərilmiş ƏDV bəyannamələrinin, habelə digər tədiyyələr üzrə azalma məbləğlərinin təhlilini aparmaq, fəaliyyətlərində şübhəli əməliyyatların olması və vergidən yayınma halları ehtimal edilən vergi ödəyiciləri barəsində aidiyyəti üzrə təkliflər vermək;

3.1.28. Bu əsasnamə ilə departamentin səlahiyyətinə aid edilmiş məsələlər üzrə daxil olmuş müraciətlərə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş müddətdə və qaydada baxılmasını, araşdırılmasını, cavablandırılmasını və göndərilməsini (təqdim olunmasını) təmin etmək;

3.1.29. Vergilər Nazirliyinin inkişaf konsepsiyasının həyata keçirilməsində öz səlahiyyətləri daxilində iştirak etmək;

3.1.30. Fəaliyyətinin nəticələri üzrə Vergilər Nazirliyinin rəhbərliyinə dövrü arayışlar (hesabatlar) təqdim etmək;

3.1.31. Proqnozların icrası sahəsində ərazi vergi orqanlarının strukturu, eləcə də kadr komplektləşdirilməsi ilə bağlı daxil olan təkliflərə dair münasibət bildirmək;

3.1.32. Departamentin strukturlarının iş planlarının tərtib edilməsinə və icrasına nəzarət etmək;

3.1.33. Departamentdə öz səlahiyyətləri daxilində daxili nəzarəti təşkil etmək;

3.1.34. Departamentin strukturunun və fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində öz səlahiyyətləri daxilində təkliflər vermək;

3.1.35. Vergi orqanları üzrə departamentin əməkdaşları arasında kurasiya bölgüsü aparılmaqla nəzarəti təmin etmək;

3.1.36. Öz səlahiyyətləri daxilində insan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının həyata keçirilməsini təmin etmək və onların pozulmasının qarşısını almaq;

3.1.37. Qanunvericiliyə uyğun olaraq kommersiya və (və ya) vergi və bank sirrinin və xidməti məlumatların qorunmasını təmin etmək;

3.1.38. Müvafiq sahədə normayaratma fəaliyyətindən irəli gələn vəzifələri həyata keçirmək;

3.1.39. Fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və Vergilər Nazirliyinin normativ sənədləri ilə müəyyən edilmiş digər vəzifələri yerinə yetirmək.

4. Departamentin hüquqları

4.1. Departament öz vəzifələrini yerinə yetirmək üçün aşağıdakı hüquqlara malikdir:

4.1.1. Vergi orqanlarının əsasnamələrində nəzərdə tutulmuş fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq onlardan hesabatlar almaq;

4.1.2. Proqnozların icrası ilə əlaqədar vergi orqanlarının əsasnamələrində nəzərdə tutulmuş fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq nazirliyin funksional departamentləri tərəfindən alınmış hesabatlar üzrə təhlillər aparmaq və nəticəsi üzrə nazirliyin rəhbərliyinə müvafiq təkliflər vermək;

4.1.3. Ərazi vergi orqanlarında proqnozların icrası və vergiləri, işsizlikdən sığorta və ya məcburi dövlət sosial sığorta haqlarını ödəməkdən yayınma hallarının aşkara çıxarılması zamanı nöqsana yol verilmə halları müəyyən edildikdə vergi ödəyicilərinin uçotda olduqları

ərazi vergi orqanlarına nöqsanların aradan qaldırılması barədə göstərişlər vermək və onların yerinə yetirilməsini tələb etmək;

4.1.4. Proqnozların yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar olaraq ərazi vergi orqanları tərəfindən funksional sahələr üzrə həyata keçirilən işlərə nəzarət etmək və bu sahədə monitoring aparmaq;

4.1.5. Proqnozların icrası sahəsində nöqsanlara yol vermiş ərazi vergi orqanının vəzifəli şəxslərinin rotasiya qaydasında yerdəyişməsi eləcə də, intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi barədə nazirliyin rəhbərliyi qarşısında məsələ qaldırmaq;

4.1.6. Proqnozların icrası sahəsində ərazi vergi orqanlarının strukturu, eləcə də kadr komplektləşdirilməsi ilə bağlı təklifləri nazirliyin rəhbərliyinə təqdim etmək;

4.1.7. Vergi orqanları üzrə proqnozların icrası ilə əlaqədar müvafiq strukturlar üzrə təhlillər aparmaq, aparılan təhlillərlə əlaqədar aşkar olunan hallar üzrə müvafiq təkliflər vermək.

4.1.8. Proqnoz tapşırıqlarının icrası ilə əlaqədar olaraq ərazi vergi orqanlarında funksional vəzifələr baxımından idarəetmə sahəsində təkmilləşdirmələrin aparılması məqsədilə nazirliyin rəhbərliyinə təkliflər vermək;

4.1.9. Proqnozların icrası sahəsində vergi orqanları tərəfindən aparılan işlərin KİV-lərdə işıqlandırılması üçün nazirliyin aidiyyəti strukturlarına məlumatları hazırlamaq və təqdim etmək;

4.1.10. Müvafiq sahə üzrə nazirliyin struktur vahidi və bölmələrinə, dövlət və yerli özünüidarəetmə orqanlarına, fiziki və hüquqi şəxslərə zəruri məlumatların (sənədlərin) təqdim edilməsi barədə sorğu vermək və onlardan belə məlumatları (sənədləri) almaq;

4.1.11. Müvafiq sahədə beynəlxalq təcrübəni öyrənmək və bu sahədə nazirliyin rəhbərliyinə təkliflər vermək;

4.1.12. Vergi siyasətinin və vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi sahəsində təkliflər vermək;

4.1.13. Fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun rəy vermək, təhlillər və ümumiləşdirmələr aparmaq, analitik materiallar hazırlamaq, müvafiq sahə üzrə tədqiqatlar aparmaq, təkliflər vermək;

4.1.14. Müvafiq sahədə mütəxəssislərin hazırlanması və ixtisasının artırılması üçün təkliflər vermək;

4.1.15. Müvafiq sahədə normayaratma fəaliyyətindən irəli gələn hüquqları həyata keçirmək;

4.1.16. Fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və Vergilər Nazirliyinin normativ sənədləri ilə müəyyən edilmiş digər hüquqları həyata keçirmək.

5. Departamentin fəaliyyətinin təşkili

5.1. Departamentin strukturunu və işçilərinin sayını Azərbaycan Respublikasının vergilər naziri (bundan sonra – vergilər naziri) təsdiq edir. Departamentin strukturuna 3 şöbə (Ərazi vergi orqanları ilə iş şöbəsi, Analitik təhlil və monitoring şöbəsi və Əlaqələndirilmə şöbəsi) daxildir.

5.2. Departamentin fəaliyyətinə vergilər naziri tərəfindən vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilən şəxs (baş direktor) rəhbərlik edir. Baş direktor departamentə həvalə olunmuş vəzifələrin yerinə yetirilməsi və hüquqların həyata keçirilməsi üçün şəxsən məsuliyyət daşıyır.

5.3. Baş direktorun vergilər naziri tərəfindən vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilən müavinləri vardır. Baş direktorun müavinləri onlara baş direktor tərəfindən həvalə edilmiş vəzifələri yerinə yetirir və bunun üçün şəxsən məsuliyyət daşıyırlar. Baş direktor olmadıqda onun səlahiyyətlərini müəyyən edilmiş qaydada baş direktorun müavinlərindən biri həyata keçirir.

5.4. Departamentin digər vəzifəli şəxsləri vergilər naziri və ya onun səlahiyyət verdiyi şəxs tərəfindən vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilir.

6. Vəzifəli şəxslərin səlahiyyət bölgüsü, cavabdehlik və məsuliyyət

6.1. Baş direktor:

6.1.1. Müvafiq sahədə departamentin nəzarət sahəsinə aid olan struktur bölmələrin fəaliyyətində effektivliyin təmin edilməsi, onların işlərinə əməli köməkliliyin göstərilməsi və görülən işlərə gündəlik nəzarətin təşkil edilməsi məqsədilə departamentin əməkdaşları arasında vergi orqanları üzrə kuratorları müəyyən edir;

6.1.2. Departamentin işini təşkil edir və ona rəhbərlik edir;

6.1.3. Tabeliyində olan vəzifəli şəxslər tərəfindən əmək, icra və xidmət intizamına riayət edilməsinə nəzarət edir;

6.1.4. Baş direktorun müavinləri arasında vəzifə bölgüsü aparır, müvafiq fəaliyyət sahələrinin idarə olunmasını onlara həvalə edir;

6.1.5. Departamentə həvalə edilmiş vəzifələrin icrasını təmin etmək məqsədilə tərtib edilmiş iş planlarını və digər bu kimi sənədləri təsdiq edir, habelə iş planında nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icra edilməsinə nəzarət edir;

6.1.6. Departament üzrə nazirliyin Kollegiyasında müzakirə edilməli məsələləri müəyyən edir və bu barədə təkliflərini nazirliyin rəhbərliyinə təqdim edir;

6.1.7. Bu Əsasnamənin 1.2-ci bəndində göstərilən normativ-hüquqi aktların vaxtında və lazımi səviyyədə icrasını təmin edir;

6.1.8. Departamentin vəzifəli şəxsləri barəsində həvəsləndirmə və intizam tənbehi tədbirləri görülməsi üçün nazirliyin rəhbərliyinə təqdimatlar verir;

6.1.9. Departamentə həvalə olunmuş vəzifələrin yerinə yetirilməsi və hüquqların həyata keçirilməsi məqsədilə Vergilər Nazirliyinin bütün strukturlarından zəruri məlumat və sənədləri əldə edir;

6.1.10. Departamentə daxil olan müraciətlərin baxılması işini təşkil edir, habelə daxili sənədlərin imzalanmasını həyata keçirir;

6.1.11. Departamenti təmsil edir.

6.2. Baş direktor və onların müavinləri, şöbə rəhbərləri işçi qüvvəsindən səmərəli istifadə edilməsi məqsədilə iş stajı və peşəkarlıq səviyyələrini nəzərə almaqla hər bir əməkdaş üzrə iş bölgüsünü müəyyən edir, onları əlaqələndirir, işlərin həyata keçirilməsini təşkil edir, həmin işlərin effektiv və qanunvericiliyin tələblərinə uyğun şəkildə icrasına nəzarət edir və buna görə bilavasitə cavabdehdirlər.

6.3. Departamentin işçiləri bu Əsasnamənin tələblərinin pozulmasına görə Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq olaraq məsuliyyət daşıyırlar.

7. Departamentin strukturuna daxil olan şöbələrin vəzifələri və hüquqları

7.1. **Ərazi vergi orqanları ilə iş şöbəsinin vəzifələri aşağıdakılardır:**

7.1.1. Ərazi vergi orqanları üzrə şöbənin əməkdaşları arasında kurasiya bölgüsü aparılmaqla büdcə proqnozlarının icrasına nəzarəti təmin etmək;

7.1.2. Proqnozların icrası ilə bağlı ərazi vergi orqanları tərəfindən Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə, habelə sosial sığorta və işsizlikdən sığorta qanunvericiliyinə (məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqlarının hesablanması, ödənilməsi və hesabatın təqdim edilməsinə münasibətdə) əməl olunmasının, vergilərin və digər ödənişlərin düzgün hesablanmasının, tam və vaxtında dövlət büdcəsinə, o cümlədən sosial sığorta və işsizlikdən sığorta fondlarına köçürülməsinin təhlilini və bu sahədə nəzarəti təmin etmək;

7.1.3. Ərazi vergi orqanlarında proqnozların yerinə yetirilməsi vəziyyətinin təhlilini, təşkilini və nəzarət işlərini həyata keçirmək;

7.1.4. Ərazi vergi orqanları üzrə dövlət büdcəsinə və müvafiq fondlara daxil olan vergiləri və sair daxilolmaları müxtəlif parametrlər üzrə, o cümlədən dövlət büdcəsinə tədiyyələr və sektorlar üzrə vergi daxilolmaları proqnozunun yerinə yetirilməsi vəziyyətinin təhlilini və bu sahədə nəzarəti həyata keçirmək;

7.1.5. Mənbəyi belli olan məlumatlar və eləcə də nazirliyin aidiyyəti struktur vahidləri tərəfindən alınmış məlumatlar əsasında proqnozların icrası üzrə ərazi vergi orqanlarına müvafiq göstəriş və tapşırıqlar vermək;

7.1.6. Şöbənin işi ilə bağlı ərazi vergi orqanlarının məlumatları üzrə hesabat göstəriciləri sistemini, hesabatların tərtib edilməsi qaydalarını müəyyənləşdirmək;

7.1.7. Dövlət büdcəsinin, sosial sığorta və işsizlikdən sığorta fondlarının gəlirlərində ərazi vergi orqanları tərəfindən təmin edilən daxilolmaları təhlil etmək və növbəti illər üzrə proqnoz göstəricilərinin hazırlanması barədə təkliflər hazırlamaq;

7.1.8. Ərazi Vergi orqanlarında qeydiyyatda olan vergi ödəyiciləri tərəfindən vergilərin, məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqlarının dövlət büdcəsinə və müvafiq fondlara düzgün və vaxtında tam ödənilməsinə təmin etmək məqsədilə aidiyyəti funksional strukturların fəaliyyətinə dair departamentin rəhbərliyə təkliflər vermək;

7.1.9. Bu əsasnamə ilə şöbənin səlahiyyətinə aid edilmiş məsələlər üzrə daxil olmuş müraciətlərə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş müddətdə və qaydada baxılmasını, araşdırılmasını, cavablandırılmasını və göndərilməsini (təqdim olunmasını) təmin etmək;

7.1.10. Ərazi vergi orqanları üzrə müəyyənləşdirilmiş proqnozların yerinə yetirilməsi və vergi ödəyicilərinin real vergi, məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta üzrə potensialının müəyyən edilməsi istiqamətində təhlil və nəzarət işlərini həyata keçirmək;

7.1.11. Dövlət büdcəsinə və müvafiq fondlara hesablanmış və daxil olmuş vergilər, məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqları və sair daxilolmalar üzrə, habelə dövlət büdcəsinə və müvafiq fonda ödəmələr üzrə ərazi vergi orqanlarında proqnozun yerinə yetirilməsinin operativ təhlilini aparmaq;

7.1.12. Ərazi vergi orqanlarında proqnozların icrası ilə bağlı meydana çıxan problemlərlə əlaqədar olaraq zəruri hallarda treninqlər təşkil etmək;

7.1.13. Görülmüş işlərin nəticələri barədə müəyyən olunmuş forma üzrə hesabatlar hazırlamaq və vaxtında aidiyyəti üzrə rəhbərliyə təqdim etmək;

7.1.14. Şöbənin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində öz səlahiyyətləri daxilində təkliflər vermək;

7.1.15. Qanunvericiliyə uyğun olaraq kommersion və (və ya) vergi və bank sirtinin və xidməti məlumatların qorunmasını təmin etmək;

7.1.16. Səlahiyyətləri daxilində müvafiq sahədə normayaratma fəaliyyətindən irəli gələn

vəzifələri həyata keçirmək;

7.1.17. Səlahiyyətləri daxilində insan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının həyata keçirilməsini təmin etmək və onların pozulmasının qarşısını almaq;

7.1.18. Fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və Vergilər Nazirliyinin normativ sənədləri ilə müəyyən edilmiş digər vəzifələri yerinə yetirmək.

7.2. Ərazi vergi orqanları ilə iş şöbəsinin hüquqları aşağıdakılardır:

7.2.1. Proqnozların icrası ilə əlaqədar ərazi vergi orqanlarından hesabatlar almaq;

7.2.2. Proqnozların icrası ilə əlaqədar vergi orqanlarının əsasnamələrində nəzərdə tutulmuş fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq nazirliyin funksional departamentləri tərəfindən alınmış hesabatlar üzrə təhlillər apararaq rəhbərliyə müvafiq təkliflər vermək;

7.2.3. Proqnozların yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar olaraq ərazi vergi orqanları tərəfindən funksional sahələr üzrə həyata keçirilən işlərə nəzarət etmək və bu sahədə monitoring aparmaq;

7.2.4. Proqnozların yerinə yetirilməsi, eləcə də vergidən və məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta üzrə haqlardan yayınma hallarının aradan qaldırılması ilə əlaqədar olaraq nazirliyin aidiyyəti vergi orqanlarında müvafiq tədbirlərin görülməsi barədə rəhbərlik qarşısında məsələ qaldırmaq;

7.2.5. Ərazi vergi orqanlarında proqnozların icrası və vergiləri, işsizlikdən sığorta və ya məcburi dövlət sosial sığorta haqlarını ödəməkdən yayınma hallarının aşkara çıxarılması zamanı nöqsana yol verilmə halları müəyyən edildikdə vergi ödəyicilərinin uçotda olduqları ərazi vergi orqanlarına nöqsanların aradan qaldırılması barədə göstərişlər vermək və onların yerinə yetirilməsini tələb etmək;

7.2.6. Müvafiq sahə üzrə nazirliyin struktur vahidi və bölmələrinə, dövlət və yerli özünüidarəetmə orqanlarına, fiziki və hüquqi şəxslərə zəruri məlumatlar (sənədlər) barədə sorğu vermək və onlardan belə məlumatları (sənədləri) almaq üçün departamentin rəhbərliyinə təkliflər vermək;

7.2.7. Fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun rəy vermək, təhlillər və ümumiləşdirmələr aparmaq, analitik materiallar hazırlamaq, müvafiq sahə üzrə tədqiqatlar aparmaq, təkliflər vermək;

7.2.8. Müvafiq sahədə beynəlxalq təcrübəni öyrənmək və bu sahədə departamentin rəhbərliyinə təkliflər vermək;

7.2.9. Vergi siyasətinin və vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi sahəsində təkliflər vermək;

7.2.10. Müvafiq sahədə mütəxəssislərin hazırlanması və ixtisasının artırılması üçün təkliflər vermək;

7.2.11. Müvafiq sahədə normayaratma fəaliyyətindən irəli gələn hüquqları həyata keçirmək;

7.2.12. Fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və Vergilər Nazirliyinin normativ sənədləri ilə müəyyən edilmiş digər hüquqları həyata keçirmək.

7.3. Analitik təhlil və monitoring şöbəsinin vəzifələri aşağıdakılardır:

7.3.1. Vergi orqanlarının nəzarət dairəsinə daxil olan rayon və şəhərlərin iqtisadi göstəricilərini təhlil etmək, sosial-iqtisadi inkişafı, habelə iqtisadiyyatının əsasını təşkil edən

sahələr və vergilər, məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqları üzrə daxilolmaları xarakterizə edən müvafiq göstəriciləri mütəmadi olaraq hazırlamaq;

7.3.2. Ərazi vergi orqanları üzrə vergiləri, işsizlikdən sığorta və ya məcburi dövlət sosial sığorta haqlarını ödəməkdən yayınma hallarının qarşısının alınması, vergitutma bazasının genişləndirilməsi və əlavə vergi potensialının müəyyən edilməsi sahəsində təhlil və nəzarət işlərini həyata keçirmək;

7.3.3. Ərazi vergi orqanları tərəfindən keçirilən vergi nəzarəti tədbirlərinin təhlilini aparmaq və nəticəsindən asılı olaraq departamentin rəhbərliyinə məlumat vermək;

7.3.4. Ərazi vergi orqanları tərəfindən bəyannamələrin kameral qaydada yoxlanılması işlərini təhlil etmək və nəticəsindən asılı olaraq departamentin rəhbərliyinə məlumat vermək;

7.3.5. Ərazi vergi orqanlarının nəzarət dairəsinə daxil olan rayon və şəhərlərin inzibati ərazi vahidlərinin vergitutma bazası və vergi potensialını müəyyənləşdirməklə onları səciyyələndirən göstəricilər sistemini hazırlamaq, habelə vergilərin, məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqları üzrə daxilolmaların vergitutma bazasına və vergi potensialına uyğunluğunu müəyyən etmək məqsədilə müvafiq təhlillər aparmaq;

7.3.6. Ərazi vergi orqanlarında qeydiyyatda olan vergi ödəyiciləri üzrə Nazirliyin informasiya bazası və digər məlumatları, habelə vergi ödəyiciləri tərəfindən təqdim edilmiş bəyannamə və hesabat məlumatları əsasında təhlillər aparmaq, kənarlaşma aşkar edildiyi halda aidiyyəti üzrə zəruri tədbirlərin görülməsini təşkil etmək və bu barədə rəhbərliyə təkliflər vermək;

7.3.7. Ərazi vergi orqanlarında qeydiyyatda olan vergi ödəyicilərinin ƏDV depozit hesabı üzrə əməliyyatlarının, alınmış və təqdim edilmiş vergi hesab-fakturalarının, büdcədən ödəmə məbləği göstərilmiş ƏDV bəyannamələrinin, habelə digər tədiyyələr üzrə azalma məbləğlərinin təhlilini aparmaq, fəaliyyətlərində şübhəli əməliyyatların olması və vergiləri, işsizlikdən sığorta və ya məcburi dövlət sosial sığorta haqlarını ödəməkdən yayınması ehtimal edilən vergi ödəyiciləri barəsində aidiyyəti üzrə təkliflər vermək;

7.3.8. Ərazi vergi orqanlarında proqnozların icra vəziyyətinin araşdırılmasını, vergi potensialının düzgün müəyyənləşdirilməməsi kimi halların aşkara çıxarılmasını, habelə yol verilmiş nöqsanların aradan qaldırılması məqsədilə yerlərdə monitorinqlər aparmaq;

7.3.9. Ərazi vergi orqanlarında qeydiyyatda olan vergi ödəyicilərinin vergiləri, işsizlikdən sığorta və ya məcburi dövlət sosial sığorta haqlarını ödəməkdən yayınma risklərinin təhlilini aparmaq və təhlillərin nəticələrinə əsasən müəyyən meyarlar əsasında yüksək riskli və vergiləri, işsizlikdən sığorta və ya məcburi dövlət sosial sığorta haqlarını ödəməkdən yayınan vergi ödəyiciləri üzrə vergi nəzarəti tədbirlərinin görülməsi məqsədilə təkliflər vermək;

7.3.10. Bu əsasnamə ilə şöbənin səlahiyyətinə aid edilmiş məsələlər üzrə daxil olmuş müraciətlərə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş müddətdə və qaydada baxılmasını, araşdırılmasını, cavablandırılmasını və göndərilməsini (təqdim olunmasını) təmin etmək;

7.3.11. Uçot-hesabat işlərində istifadə olunan hesabat formalarının təkmilləşdirilməsi məqsədilə departamentin rəhbərliyə təkliflər vermək;

7.3.12. Görülmüş işlərin nəticələri barədə müəyyən olunmuş forma üzrə hesabatlar hazırlamaq və vaxtında aidiyyəti üzrə rəhbərliyə təqdim etmək;

7.3.13. Şöbənin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində öz səlahiyyətləri daxilində təkliflər vermək;

7.3.14. Qanunvericiliyə uyğun olaraq kommersiya və (və ya) vergi və bank sirrinin və xidməti məlumatların qorunmasını təmin etmək;

7.3.15. Səlahiyyətləri daxilində müvafiq sahədə normayaratma fəaliyyətindən irəli gələn vəzifələri həyata keçirmək;

7.3.16. Səlahiyyətləri daxilində insan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının həyata keçirilməsini təmin etmək və onların pozulmasının qarşısını almaq;

7.3.17. Fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və Vergilər Nazirliyinin normativ sənədləri ilə müəyyən edilmiş digər vəzifələri yerinə yetirmək.

7.4. Analitik təhlil və monitorinq şöbəsinin hüquqları aşağıdakılardır:

7.4.1. Vergi orqanlarının əsasnamələrində nəzərdə tutulmuş fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq onlardan hesabatlar almaq;

7.4.2. Proqnozların icra vəziyyəti, eləcə də vergiləri, işsizlikdən sığorta və ya məcburi dövlət sosial sığorta haqlarını ödəməkdən yayınma hallarının aşkara çıxarılması ilə əlaqədar aparılmış təhlillər əsasında ərazi vergi orqanlarının hesabatlarının dinlənilməsini təşkil etmək;

7.4.3. Fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun rəy vermək, təhlillər və ümumiləşdirmələr aparmaq, analitik materiallar hazırlamaq, müvafiq sahə üzrə tədqiqatlar aparmaq, təkliflər vermək;

7.4.4. Müvafiq sahə üzrə nazirliyin struktur vahidi və bölmələrinə, dövlət və yerli özünüidarəetmə orqanlarına, fiziki və hüquqi şəxslərə zəruri məlumatlar (sənədlər) barədə sorğu vermək və onlardan belə məlumatları (sənədləri) almaq üçün departamentin rəhbərliyinə təkliflər vermək;

7.4.5. Müvafiq sahədə beynəlxalq təcrübəni öyrənmək və bu sahədə rəhbərliyə təkliflər vermək;

7.4.6. Vergi siyasətinin və vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi sahəsində təkliflər vermək;

7.4.7. Müvafiq sahədə mütəxəssislərin hazırlanması və ixtisasının artırılması üçün təkliflər vermək;

7.4.8. Müvafiq sahədə normayaratma fəaliyyətindən irəli gələn hüquqları həyata keçirmək;

7.4.9. Fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və Vergilər Nazirliyinin normativ sənədləri ilə müəyyən edilmiş digər hüquqları həyata keçirmək.

7.5. Əlaqələndirilmə şöbəsinin vəzifələri aşağıdakılardır:

7.5.1. Vergi orqanlarının fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi üçün həmin orqanlardan hesabatları almaq, təhlillər aparmaq, nəticəsindən asılı olaraq müvafiq tədbirlərin görülməsi üçün departamentin rəhbərliyinə təkliflər vermək;

7.5.2. Vergi orqanları ilə yerli icra hakimiyyəti orqanları, yerli özünüidarəetmə orqanları və digər dövlət orqanları, habelə nazirliyin digər strukturları arasında qarşılıqlı əlaqələrin qurulması işlərini təşkil etmək;

7.5.3. Vergi orqanlarının digər dövlət və yerli özünüidarəetmə orqanları, habelə nazirliyin digər strukturları ilə qarşılıqlı əlaqəsi zamanı meydana çıxan məsələlərin araşdırılması və onların aradan qaldırılması ilə bağlı rəhbərliyə təkliflər vermək;

7.5.4. Ərazi vergi orqanları üzrə vergitutma bazasını, vergilər, məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqları üzrə potensialın və büdcəyə, o cümlədən müvafiq fondlara daxilolmaların regionların sosial-iqtisadi vəziyyətini səciyyələndirən makroiqtisadi

göstəricilərlə müqayisə etməklə təhlilini aparmaq və nazirliyin rəhbərliyinə məlumat vermək;

7.5.5. Regionların sosial-iqtisadi inkişaf planına uyğun olaraq regionlarda həyata keçirilən islahatların vergilər, məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqları üzrə daxilolmalara təsirini müəyyən etmək, proqnozların icrası sahəsində nazirlik tərəfindən aparılan siyasətin, eləcə də ərazi vergi orqanları üzrə nəzarətin təşkil olunması məqsədilə zəruri hallarda Departamentin əməkdaşlarının ərazi vergi orqanlarına ezam olunmasına dair təkliflər vermək və görülmüş işlərin nəticələri barədə nazirliyin rəhbərliyinə məlumat təqdim etmək;

7.5.6. Ərazi vergi orqanlarının aidiyyəti strukturların fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi üçün təhlil aparmaq və nəticəsi üzrə departamentin rəhbərliyinə müvafiq təkliflər vermək;

7.5.7. Vergi orqanlarının əhatə etdiyi inzibati ərazi vahidlərində baş verən siyasi, iqtisadi və sosial-ictimai hadisələr barədə məlumatları departamentin rəhbərliyinə təqdim etmək;

7.5.8. Bu əsasnamə ilə şöbənin səlahiyyətinə aid edilmiş məsələlər üzrə daxil olmuş müraciətlərə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş müddətdə və qaydada baxılmasını, araşdırılmasını, cavablandırılmasını və göndərilməsini (təqdim olunmasını) təmin etmək;

7.5.9. Görülmüş işlərin nəticələri barədə müəyyən olunmuş forma üzrə hesabatlar hazırlamaq və vaxtında aidiyyəti üzrə rəhbərliyə təqdim etmək;

7.5.10. Şöbənin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində öz səlahiyyətləri daxilində təkliflər vermək;

7.5.11. Qanunvericiliyə uyğun olaraq kommərsiya və (və ya) vergi və bank sirrinin və xidməti məlumatların qorunmasını təmin etmək;

7.5.12. Səlahiyyətləri daxilində müvafiq sahədə normayaratma fəaliyyətindən irəli gələn vəzifələri həyata keçirmək;

7.5.13. Səlahiyyətləri daxilində insan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının həyata keçirilməsini təmin etmək və onların pozulmasının qarşısını almaq;

7.5.14. Fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və Vergilər Nazirliyinin normativ sənədləri ilə müəyyən edilmiş digər vəzifələri yerinə yetirmək.

7.6. Əlaqələndirilmə şöbəsinin hüquqları aşağıdakılardır:

7.6.1. Vergi orqanlarının əsasnamələrində nəzərdə tutulmuş fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq onlardan hesabatlar almaq;

7.6.2. Fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun rəy vermək, təhlillər və ümumiləşdirmələr aparmaq, analitik materiallar hazırlamaq, müvafiq sahə üzrə tədqiqatlar aparmaq, təkliflər vermək;

7.6.3. Vergi orqanları üzrə proqnozların icrası ilə əlaqədar müvafiq strukturlar üzrə təhlillər aparmaq, aparılan təhlillərlə əlaqədar aşkar olunan hallar üzrə müvafiq təkliflər vermək.

7.6.4. Proqnozların icrası sahəsində nöqsanlara yol vermiş ərazi vergi orqanının vəzifəli şəxslərinin rotasiya qaydasında yerdəyişməsi, eləcə də intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi barədə departamentin rəhbərliyinə qarşısında məsələ qaldırmaq;

7.6.5. Vergi orqanlarının fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi sahəsində vergi orqanlarının strukturu, eləcə də kadr komplektləşdirilməsi ilə bağlı təklifləri departamentin rəhbərliyinə təqdim etmək;

7.6.6. Müvafiq sahə üzrə nazirliyin struktur vahidi və bölmələrinə, dövlət və yerli özünüidarəetmə orqanlarına, fiziki və hüquqi şəxslərə zəruri məlumatlar (sənədlər) barədə

sorğu vermək və onlardan belə məlumatları (sənədləri) almaq üçün departamentin rəhbərliyinə təkliflər vermək;

7.6.7. Müvafiq sahədə beynəlxalq təcrübəni öyrənmək və bu sahədə rəhbərliyə təkliflər vermək;

7.6.8. Vergi siyasətinin və vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi sahəsində təkliflər vermək;

7.6.9. Vergi proqnozların icrası sahəsində vergi orqanları tərəfindən aparılan işlərin KİV-lərdə işıqlandırılması üçün nazirliyin aidiyyəti strukturlarına məlumatları hazırlamaq və təqdim etmək;

7.6.10. Müvafiq sahədə mütəxəssislərin hazırlanması və ixtisasının artırılması üçün təkliflər vermək;

7.6.11. Müvafiq sahədə normayaratma fəaliyyətindən irəli gələn hüquqları həyata keçirmək;

7.6.12. Fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və Vergilər Nazirliyinin normativ sənədləri ilə müəyyən edilmiş digər hüquqları həyata keçirmək.